

Експертната карта е построена въз основа на скала, съответстваща на метода на последователните интервали. Това освобождава експерта от необходимостта да сравнява всеки две характеристики, още повече, че в случая големият им брой не допуска непосредствено съпоставяне. Заедно с това използваната скала предлага най-висока точност в определяне на теглата на отделните характеристики. Теглата са без дименсия, неотрицателни, в границите от 0 до 1.

След обработката на получените данни и анализа на получените експертни становища бяха избрани характеристиките с най-големи тегла. Те са приложени в таблицата по-долу.

Пореден номер	Проблем
1	Завършената степен на задължителното образование в каква среда е станало
2	Ролята на подкрепящия учител в началното, основното и средното образование
3	Очаквания на първопроходеца за бъдещето на собствените му поколения
4	Очаквания за подкрепа след това – по време на изграждането му като специалист от нов за общността вид (по време на средното образование, усвояването и усъвършенстването на занаят, следването във ВУЗ и др.)
5	Механизми за преодоляването на тези моменти на отчаяние, демотивация и отказ от учене
6	Очакванията на учителите за развитието на първопроходеца по време на средното образование
7	Предразсъдъци и стереотипи, с които първопроходецът тръгва на училище по отношение на училището
8	Очакванията на учителите за развитието на първопроходеца по време на основното образование
9	Механизми, използвани от първопроходеца за преодоляването на тези предразсъдъци и стереотипи
10	Запазване на етноидентитета при децата на първопроходците.

2.2.2. Анкета

За събиране на необходимата основна информация е проведено анкетиране. Анкетните карти са разработени според изводите от експертната оценка и са съобразени с особеностите на контингента. Анкетирани са две групи роми:

- Първопроходци;
- Лица от близкото им обкръжение (роднини, приятели).

Така се постига възможността да се види първопроходецът както през собствения му поглед, така и като отражение сред лица от неговата коренна общност, които го познават.

Участието на всички *изследвани лица* (ИЛ) е основано на доброволен принцип. Включени са само тези, които изявиха желание и разбиране. Не ни се случваше да се обръщаме към ром, който носи характеристиките на първопроходец и той да откаже участие. Напротив, проявяваше жив интерес към проучването, много бързо откриваше важни страни от собствения си житейски път в него и това ангажираше вниманието му изцяло. Той отговаряше на поставените въпроси и ни помагаше да намерим и други подходящи роми за участие. Често се случваше да чуем упрек, че изследването е позакъсняло, че отдавна е трябвало да се направи, което говори за осъзнаване на необходимостта от по-сериозни